

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Сумський державний університет

Економічні проблеми сталого розвитку

Экономические проблемы устойчивого развития

Economical Problems of Sustainable Development

Матеріали

Всеукраїнської науково-технічної конференції студентів,
аспірантів і молодих учених, присвяченої 80-річчю
від дня народження професора Олега Балацького
(Україна, Суми, 21 – 25 квітня 2017р.)

Суми
Сумський державний університет
2017

БЕЗГОТІВКОВІ РОЗРАХУНКИ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЇХ УДОСКОНАЛЕННЯ

*студентка гр. Ф-61, Луценко Д. В.
Сумський Державний Університет*

На сьогодні можна впевнено сказати, що гроші є обов'язковим елементом у господарській діяльності, а саме: надання певних послуг, товарні поставки, виконання робіт тощо. Усі ці дії завершуються грошовими розрахунками: 1 форма — безготівкова, 2 форма — готівкова. Щодо першої форми розрахунку, то у сучасному світі вона є досить актуальною за другу. Безготівковим розрахункам властиві як переваги, так і недоліки, які потребують вирішення. Так що ж це взагалі за форма розрахунку і з чим його їдять? Взагалі, безготівкові кошти виникли досить давно, наприкінці XVII ст. — на початку XVIII ст., проте в Україні почали широко застосовуватися лише на початку XXI ст. Підтвердженням цього є стаття 3 Закону України «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні» від 05.04.2001 року. Операція безготівкових розрахунків означає перерахування певної суми коштів з рахунку фізичної чи юридичної особи на рахунок отримувача коштів. Форма розрахунку, яку ми досліджуємо, виникла для того, щоб знизити витрати на перевезення та зберігання готівки, крім того, знизити ризик торгового кругообігу від втрат грошей через крадіжку.

Нині, ми маємо досить великий асортимент грошових коштів безготівкових форм: вексель, розрахунковий чек, акредитив, платіжна вимога, платіжне доручення, платіжна вимога-доручення.

Не можна не помітити проблеми пов'язані з розвитком безготівкових розрахунків в Україні. Наявні негативні чинники, які несуть вплив зі сторони надавача та користувача послуг:

- низький рівень розвитку установ, які надають послуги у сфері платіжних карток;
- темп росту пластикових карток не відповідає темпам розвитку торговельних терміналів, як наслідок — недоступність та низька якість даних послуг, що надаються користувачу з приводу безготівкових розрахунків;
- наявний невисокий рівень платоспроможності населення;
- відсутність проінформованого населення щодо вартості та надавачів безготівкових розрахунків;
- відсутній інтерес у особи, яка займається підприємницькою діяльністю, щодо введення безготівкових розрахунків у власну справу;
- низький розвиток кредиту за допомогою платіжних карток через брак інформації кредитних історій фізичних осіб;
- чималі витрати для придбання відповідного обладнання;

— недостатньо активів для розвитку споживчого кредитування [1].

Для того, щоб вирішити наявні проблеми безготівкового розрахунку в Україні потрібно:

— з боку держави необхідно запровадити проекти та заходи для того, щоб розвиток безготівкових розрахунків зріс через проінформоване населення, виробників, банкірів та торговців щодо ефективності та зручності ведення розрахунків за пластиковими картками. Підходящу інформацію слід розмістити у рекламах, крім того потрібно заохотити учасників карткових розрахунків через впровадження вигравних лотерей, пільговик проектів, знижок тощо;

— збільшити довіру з боку народу до банківської системи;

— запровадити страхівку на випадок несподіваного використання безготівкових коштів чи шахрайницького втручання [2].

Крім того, на засаді письмових грошово-розрахункових паперів здійснюються безготівкові розрахунки, а саме: акредитивні заяви, платіжні доручення, розрахункові чеки, вимоги-доручення тощо. Формою розрахунків є угода, яка закладається між платником та продавцем. На сьогодні, Національний банк України вдосконалює електронну систему міжбанківських сплат. Рівень надійності зростає та вдосконалюється захист даних, а саме: впроваджуються апарати захисту замість програмних систем конфіденціальності, також з'являється особистий захист виконавця – «електронний підпис», який накладається на документ. Усім нам відомий та найпоширеніший спосіб безготівкових розрахунків – платіжні картки. В собі вони містять перспективне спрямування щодо зниження розмірів розрахунків готівкою, але є і проблеми з приводу їхнього застосування. Перешкодою використання пластикових карток є великі витрати для того, щоб придбати чи утримувати обладнання – термінали, які розташовують в магазинах, банках, закладах харчування чи в установах, де сплачуються комунальні послуги. Так як у кожної сучасної людини є новітні гаджети з підключеною мережею Інтернет, я пропоную запровадити в неї банківську систему, яка дала б змогу об'єднати «віртуальні» та реальні розрахунки і клієнти без пластикових карток та терміналів могла здійснювати розрахункові операції чи переказ грошей у зручний для них час.

Отже, якщо наша країна досягне європейського рівня безготівкових розрахунків, то держава отримає вільні кошти, які в майбутньому зорієнтувала б в економіку країни та на соціальні програми.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Зайцев, О. В. Основи фінансового інструментарію: підручник / О. В. Зайцев. – Суми : СумДУ, 2016. - 523 с.

2. Зайцев, О. В. Фінансові розрахунки. Теорія і практика : навч. посіб. / О. В. Зайцев. – Суми : СумДУ, 2013. - 607 с.

Науковий керівник: Зайцев О. В.